

Megújul a Kámoni Arborétum növényzete

KEOP pályázaton nyert forrásból frissül fel a szombathelyi Kámoni Arborétum növényvilága

Az Európai Unió a Környezet és Energia Operatív Program (KEOP) keretein belül „Gyűjteményes növénykertek és védett történeti kertek megőrzése és helyreállítása” tárgyú felhívást tett közzé, melyre az Erdészeti Tudományos Intézet (ERTI) „Az országos védettségű Kámoni Arborétum természeti értékeinek helyreállítása és fejlesztése” címen pályázatot nyújtott be. Az elnyert 170.950.000,- Ft támogatásból valósul meg a közel 150 éves Arborétum növényzetének felújítása.

A Szombathely város Kámon városrészében található Arborétumot Saághy István hozta létre az 1800-as évek végén. Munkássága nyomán mintegy 260 fenyő és 600 lombos fafaj díszlett benne. A második világháború után az Arborétum a Magyar Állam tulajdonába került, kezelését a Szombathelyi Erdőgondnokság kiváló szakembere, Bánó István erdőmérnök vette át. Az ő feladata volt a háborút alaposan megsínylő kert felújítása, fejlesztése. Az Arborétumot 1950-ben védett területté nyilvánították, kezelését 1953 óta az Erdészeti Tudományos Intézet látja el. A 25 hektáros területen ma már közel 2500 növényfaj, és a velük ökológiai közösséget alkotó állatfajok élnek.

A kert széles tárháza a különböző fenyőféléknek, melyek első ízben Saághy István munkássága révén kerültek ide. Később évtizedekig foglalkoztak a kutatók ezen fenyőfajok nemesítésével, honosításával, eredményeiket génrezervátumok őrzik. A területen a növények szaporításával, eladásával foglalkozó egység, valamint egy Dendrológiai Múzeum is működött.

Napjainkban a kert a környezeti nevelés egyik fő színtere, ahol hazánk leggazdagabb fás szárú gyűjteménye, fajtafenntartó telepek, tanúfák találhatóak. Ezek a növények nemcsak dekoratív értéket képviselnek, hanem hazai és nemzetközi kutatások alapjául is szolgálhatnak, melyhez hozzájárul a világ arborétum-hálózatával való intenzív kapcsolattartás. Így nem meglepő, hogy az érdeklődő kirándulókon és pihenni vágyókon kívül, különféle oktatási intézmények is rendszeresen szerveznek ide tanulmányutakat.

Mostanra azonban az idősebb, legyengült növényegyedek közül több elpusztult, és helyükre a gyűjtemény szempontjából értéktelen gyomfajok települtek be, amik rontják az értékes, védett fajok életben maradásának esélyeit. A felújítás ezeknek, a többi fajt elnyomó egyedeknek az eltávolítását, valamint a kipusztult egyedek pótlását célozza meg, annak érdekében, hogy az Arborétum megint teljes pompájában tárulhasson az érdeklődők elé. A felújítás révén az értékes fajok számára élhetőbb környezet alakul ki, melynek hatására tovább megőrizhetik egészségüket, és a megtisztult területen akár további védett fajok is otthonra találnak.

A munkálatok 2010 tavaszán kezdődnek meg, és várhatóan 2011 őszére érnek véget. A projekthez szorosan kapcsolódik, a vele egy időben zajló, az Arborétumot a Gyöngyöspatak völgyének turisztikai hálózatához fűző nyertes NYDOP pályázat, melyben az ERTI konzorciális partnerként vesz részt. Ennek keretében valósul meg a Kámoni Arborétum komplex turisztikai célú fejlesztése, melyben a Látogató és Ökoturisztikai Központ felépítésének, a nagy méretű információs táblák kihelyezésének, valamint a turisztikai programcsomag létrehozásának Szombathely MJV Önkormányzata, az 5,4 km hosszú tanösvény hálózat kialakításának pedig az Erdészeti Tudományos Intézet a felelőse. Hozzá tartozik még a projekthez a Csömötei-hegyen egy kilátó és egy mini szabadidőpark létrehozása, valamint egy 22 km hosszú túraútvonal kialakítása az Arborétum, és a térség látnivalóinak összekötésével.